

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 27

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 7 d. liepos (July), 1927 metais.

KAINA 5 CENTAI Vol. XIII

'VIENYBĖ--GALYBĖ', SAKO LIETUVOS ŠAULIAI.

Apie komunistų aukas Rusijoje. Voldemaras Genevoje. Lenkai užpildinėja lituvius. Trečia kelionė į Paryžių oru ne kaip nusisekė. Pacifiko lakunam taipgi nesiseka. Chamberlinas mano išbut ore 61 valandą. Lenkai apvaikščiojo Aušros Bromą Vilniuje. Sunkenybės Genevos nusiginklavimo konferencijoje.

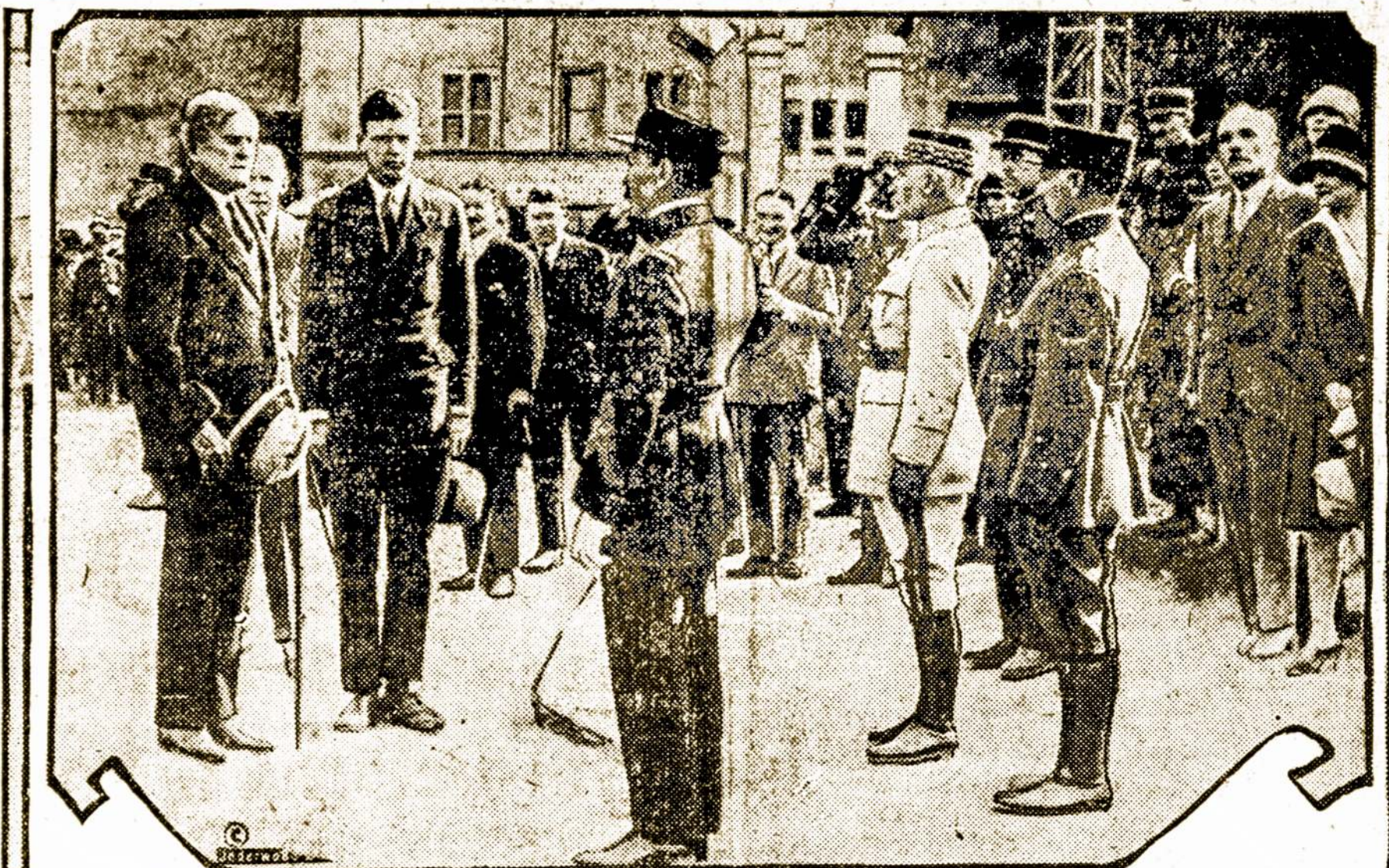
VIENYBĖJE MUSŲ IŠGANYMAS

Paskutiniųjų dienų politikos įvykiai, kaip rusų—anglų diplomatinių ir prekybinių santykių nutraukimas, Sovietų atstovo užmušimas Varšuvoje, dar kartą mums rodo, kaip nestiprus yra tie siulai, kurie valstybes riša ir sulaiko jas nuo karo žygių. Užtenka mažo truktelėjimo ir visi gražūs žodžiai apie tautų taikingą sugyvenimą niekais nueina. Net ir svajojant idealistai turėtų galvoti, kad per anksti kalbėt apie amžiną taiką. Iš visa ko matyt, kad karas dar ilgai bus vyriausias tarptautinių santykių reguliatorius. Šitą faktą tegu turi galvoj kiekviena tauta, kuri nori nepriklausomą gyventi ir stiprėti! Ypač sunkiai išvengiamas karas Europoje, kur pastaruojų metų pasidarė itin tvanku ir ankšta, nes tautų tarpe prasidėjo aštri kova už buvį ir geresnę ateitį. Štai, pav., nesenai Mussolini atvirai pasakė, kad Italijai būtinai reikės prasiplėst kitų valstybių saskaiton, priešingai ji turėtų sprogt. Nors kitos valstybės taip atvira širdimi savo politinius siekius nereiškia, bet taip jau nepraleidžia progos, kad neišnaudotų kitas tautas savo tikslams, ypač jeigu šios yra mažos ir silpnos. Todel mažos valstybės turėtų daugiau pasitikėti savo iegomis, negu galingų valstybių tariamuojų draugingumu, nes kova už buvį nepripažįsta jokių draugingų sutarčių. Tautų santykiuose pasidalinimas į draugus ir priešus, yra visai pripuolamas dalykas. Gamta žino tikrai dvi gyvų organizmų rūši: stipriuosius, kurie pasiilėka ir silpnuosius, kurie žūsta. Šis gamtos dėsnis ir tautų bei valstybių gyvenime labai ryškiai pasireiškia. Istorija mums rodo, kad tik tos tautos sekmingai gyvavo ir augo, kurios sugebėjo geriau tvarkyti ir organizuotiis negu jų imynai. Del to labai rimttenka susirupint ir del mūsų valstybės bei tautos limo. Iš tikrųjų, mūsų tautos ateitis dar nėra pilnai patikrinta. Tik po pasaulinio karo įsikurusi mūsų valstybė dar nespėjo sustiprėti ir galutinai iš griuvusių atsistatyt. Dar daug darbo reikės padėt, kol Lietuva visiškai susitvarkys ir pasiek

kitų Vakarų Europos valstybių kultūrinio laipsnio. Bet ar galėsime mes toliau ramiai varyt taip sekmingai pradėtą darbą? Ar sugebės mūsų tauta atsispirti kitoms, geriau organizuotoms, tautoms? Ar laimės galutiną kovą už savarankišką buvį? Panagrinišime šiuos klausimus smulkiau. Mes esame iš visų pusių galingų kaimynų apsupti, kurie nori išnaudoti savo tikslams mūsų tarpusavius nesusipratimus: iš rytų bolševikai laukia, kad Lietuvoje pasidarys palanki dirva bolševizmo idėjoms platinti; iš vakarų—vokiečių moderninė kultura ir civilizacija nuolat mėgina prasiiveržt per Lietuvą į Rytų Europą; pietuose — lenkai, be abejonės, nepraleis nė vienos progos ginklų pagalba priverst mus įiems tarnaut. Tokių būdu, mūsų tautos kova už buvį, kaip matome, turės but itin sunki, nes vienu ir tuo pat metu mums gresia ne tik ginkluoto karo, bet ir kultūrinis, ekonominių bei dvasinių susirėmimų pavojus. Laimėt tokiuose atvejuose galima tikrai įtempus visos tautos legas ir iš anksto supažindinus visą tautą su kovos tikslais ir priemonėmis.

Užuot dirbus iš vien naujingą tėvynėi darbą, mūsų politinės partijos partiniais sumetimais viena su kita rungtyniuodamos skaldo neskaitytingą mūsų tautą į keltą viena kitai priešingų grupių.

Tenepamiršta jos, kad nedidelės mūsų iegos. Ką gali sau leist skaitlingos tautos, to negali daryt lietuviai. Mes turėtume tvarkytiis geriau ir tiksliau už kitas valstybes. Todel ir vidaus politinės kovos, negali but pas mus taip aštrios, kaip Vakarų Europos valstybės. Kokios partijos lietuviai butu, jįsai visų pirmiausia turi rūpintis mūsų tėvynės grove. Tegul sau kitos valstybės ir buna panašios į anarchistų klubus. Jeigu mūsų tauta tikrai nori išlikt amžinai nepriklausoma, jos vidaus tvarka turi lygt kariuomenės sutvarkymui. Todel mums visiems reikalinga susipažint su kariškiais principais. Šis atsakingas ir garbingas darbas pas mus tenka Šaulių Sąjungai. Visi lietuviai, kuriems iš tikrųjų rūpi mūsų brangios tėvynės

LINDBERGH'AS LE BOURGET'EIRODROME, FRANCIJOJE
Paveikslas Lindbergh'o ir Amerikos Ambasadoriaus Herrick'o nuimtas atlektus Lindberghui į Paryžių

ateitis, turi susiburt šaulių eilėse. Per Šaulių Sąjungą mūsų tauta galės pasinaudoti kovai už buvį ne tik karinėmis, bet ir dvasinėmis priemonėmis. Jeigu mes negalime lygintis kitoms tautoms medžiaginėmis turtais, tai bent pasistengkime dvasiniai aukščiau už jas iškilt. Tik tuomet mūsų tautos likimas bus visiškai patikrintas! ("Trinitas")

PROF. VOLDEMARAS IŠVYKO

Prof. Voldemaras išvyko Ženevon į Tautų Sąjungos Tarybos posėdį, kur bus svarstoma vokiečių išeiktas skundas prieš Lietuvą del tariamojo Klaipėdos statuto nesilaikymo.

KAS NUKOVĖ PASIENIO POLICININKUS?

Sekminių pirmą dieną demarkacijos linijoje nukautas pasienio policininkas Šankauskas V., o kitas policininkas P. Baskavičius sunkiai sužeistas, atvežus Mariampolės ligoninėn sąmonės neatgavęs mirė. Kaltininkai tuo tarpu nežinomi. Vedama kvota.

LENKAI APVAINIKAVO AUŠROS VARTŲ ŠV. PANELĖ

Vilnius, liepos 3. — Premiero Pilsudskio iniciatyva, lenkai apvainikavo Aušros Vartų Panelės šventiausios paveikslą Lenkijos karališka karuna, vertės \$50,000. Paveikslas buvo išimtas iš vietos, nuneštas į katedrą, kur akyvaizdoj Lenkijos prezidento, premiero, ir visų aukštų valdininkų, Varšuvos arkivyskupas Kakow-

ski priešriubavo žemčiugais išsodintą auksinę karuną prie paveikslė. Lietuvos laikraščiai praneša, kad lenkai Lietuvoj skleidė atšiaurimus, kviečiant lietuvius dalyvaut iškilmėse. Iškilmės buvo rengiamos grynai politiniu tikslu, parodydami lenkų tautumet mūsų tautos likimas bus visiškai patikrintas!

LENKAI SUEMĖ LIETUVIUS POLICININKUS

Birželio 9 d. du Lietuvos pasienio policininkai Vaitkevičius Kostas ir Petuška Juozas, eidami tarnybos pareigas ties Sakiškių kaima, lietui lyjant užėjo į gretimą trobą. Tuo tarpu lenkų sargybiniai tą triobą apsupo, lenkų kareiviai, suėmė policininkus, nusivarė į savopuse už demarkacijos linijos. Tik po kelių dienų kankinimo, lenkai policininkus pristatė švenčionių aukštesnei okupantų valdžiai.

20 NUSKENDO RUSIJOJ

Odesa, Rus., liepos 4. — Staigiai užėjusi vēsula apvertė laivelius plaukiojančius jurėse. 20 ypatų nuskeno. Pačiam mieste pridaryta daug blėdies — namai išdraskyti, stogai nunešioti. Gatvėje vējas apvertė važiuojantį gatvekarij; 6 ypatos buvo užmuštos ir visi kiti važiuosieji gatvekary, sužeisti.

CHAMBERLINAS MANO IŠBUT ORE 61 VALANDĄ

Paryžius, liepos 5. — Sugrįžė į Sv. Valstijas, lakunai Clarence D. Chamberlin,

Bert Acosta ir Bernt Balchen nori padaryt naują rekordą išbuvo ore. Acosta ir Chamberlin išbuvo 51 valandą ore vienam orlaivy. Dabar jie mano gali išbut ore 61 valandą.

BALKANAI SUSITAIKĖ

Tirana, Albanija, liepos 3. —Albanija ir Jugoslavija apsimainė notomis, kuriomis užbaigiami visi nesutikimai ir priinama prie sątaikos. Nesutikimai iškilo, kuomet Albanija areštavo Jugoslavijos atstovybės tarnautoją, špiegavojimo kaltinimu. Albanija paliuosavo areštuotąjį ir tuomi užbaigė nesutikimus, kurie grąsino visų Balkanų taikai.

PACIFIKO LAKUNAM NESISEKA

Mana, Kaul, H a w a i i, liepos 4.—Richard Grace buvo pasiruošęs lėkt per Pacifiką iš Hawai salų į Californiją. Po ilgo laukimo ir ruošimosi, jis išsileido į kelionę, pasiimdamas mažytį šuniuką už draugą. Išbuvo ore 51 minutę, jo orlaivis sugedo ir puolė į žemę. Lakunas nesusižeidė, bet orlaivis gerokai sulaužytas, tad Grace negalės atlikt savo oro kelionę.

TREČIA KELIONĖ Į PARYŽIŲ NE KAIP NUSISEKĖ

Paryžius, Franc., liepos 2.—Lakunai Byrd, Acosta, Noville ir Balchen įvykdė savo pasiryžimą lėkt orlaiviu iš New Yorko į Paryžių. Po vargingai kelionei, jie pasiekė Paryžių, bet paklydę tirštoj migloj, galutinai

nusileidę juroj, 200 mylių nuo Paryžiaus. Nusileidžiant, Byrd ir Acosta susižeidė, nors jie išbuvo Francijoje dvi dienas, dalyvaudami priėmimo ceremonijose, nesiskusdami. Po gydytojų peržiurėjimų, jiems buvo patarta pasilikl ligonbuty. Vienok, jie nesutiko ir nepaisydami sveikatos stovio, pildo jų garbei surengtą programą.

BYRD GRĪŽŠ LIEPOS 12.

Paris, Franc., liepos 5. —Lakunas Byrd ir jo draugai mano grįžt laivu Leviathan, kuris išplauks į Ameriką liepos 12 d. Byrd nori kuogreičiausiai ruoštis prie oro ekspedicijos į pietinį žemės ašgali, moksliško tyrinėjimo tikslais.

BAISIOS VĖTROS IŠNAIKINO GYVASTIS IR TURTA

Buharest, Rumunija, birž. 5 d.—Žinios praneša apie baisias viesulas, ištikusias nekuriose vietose, užliejo daug vandens, išrovė javus su šaknimis, daug gyvasčių išžudė. Vienoje vietoje netoli Sanicolum, viesula traukinį nuputė nuo gelžkelio, dvidešimt žmonių traukinij užmušė ir gelžkelio stotj nunešė.

APIE KOMUNISTŲ AUKAS RUSIJOJE

Sovietų Rusijos atstovo užmušimas Varšuvoj neapstipėjo be kruvinų pasekmių. Jei tuo tarpu tarp lenkų ir Sovietų vyriausybių konflikto dar nėra kilę, tai pačioj Sovietų Rusijoje užmušimas visai jau pasireiškė. Nužudymo padrvsintis, priešbolševikiškos iegos Sovietuose atnaujino savo veikimą ir padėtis komunistams virsta labai pavojinga.

DEMONSTRANTAI PRIE S. V. KONSULATO MEKSIKOJ

Mexico Miestas, liepos 5.—2000 darbininkų priklausantių prie "Raudonosios" unijos, apsuo Suvienytų Valstijų konsulatą, demonstracijoj prieš Sacco-Vanzetti bylos nuosprendj. Policija greit išskirstė minj.

Bostono vyskupas mirė

Boston, Mass. — Bostono R. Katalikų diecezijos vyskupas Joseph G. Anderson mirė Šv. Petro bažnyčios klebonijoje, Dorchester Vyskupas Anderson sunkiai sirgo kelias savaites. Keliom valandom prieš mirtį velionis apturėjo kabeį nuo popiežiaus Piušo XI su ypatingu palaiminimu.

žmonių. Daug suėmimų padaryta ir Leningrade, kur čekės komendantui Mesingui suteikta nepaprastų įgaliojimų. Minsko gubernijoje, pasieny su Lenkija, paskelbtas karo stovis, o kariuomenės dalyz žymiai sustiprintos. Kai kuriose vietose suminta ir svetimšalių. Kai kurie sušaudyti. Suomij vyriausybė jau iškė sovietams protestą prieš sušaudymą buvusio suomų kariuomenės pulkininko Elvergreno.

Užsienio spaudoj žudynės ir persekiojimai Sovietų Rusijoje sukėlė nepaprasto pasipiktinimo. Laikraščiai pareiškia, kad po šių naujų žudynių Sovietų Rusija negali turēt vietos civilizuotų valstybių. ("Trinitas")

KONFERENCIJA PRIEŠ PRIE KRIZIO

Geneva, Šveic., liepos 5.—Nusiginklavimo konferencija galutinai priėjo prie krizio. Sv. Valstijų atstovai, pageidaujant priverst konferencijos dalyvius prie sutikimo, pareiškė, kad sutinka padidint laivyno apribėjimą iki 400,000 tonų. Tuomi buvo manoma susitaisyti su Anglija, bet pasiulymas nedavė teigiamų pasekmių, nes anglai reikalauja nemaziau 600,000 tonų laivyno tinkamam apgyminui savo plačiai išskirtos teritorijos. Nuo krizinio punkto, tarinas turi eit link sutikimo keliu, ir konferencija turės užsibaigt be pasekmių.

DEMONSTRANTAI PRIE S. V. KONSULATO MEKSIKOJ

Mexico Miestas, liepos 5.—2000 darbininkų priklausantių prie "Raudonosios" unijos, apsuo Suvienytų Valstijų konsulatą, demonstracijoj prieš Sacco-Vanzetti bylos nuosprendj. Policija greit išskirstė minj.

Bostono vyskupas mirė

Boston, Mass. — Bostono R. Katalikų diecezijos vyskupas Joseph G. Anderson mirė Šv. Petro bažnyčios klebonijoje, Dorchester Vyskupas Anderson sunkiai sirgo kelias savaites. Keliom valandom prieš mirtį velionis apturėjo kabeį nuo popiežiaus Piušo XI su ypatingu palaiminimu.

A. AVERČENKO

APYSAKA, KURIA ŠLYKŠTU SKAITYT

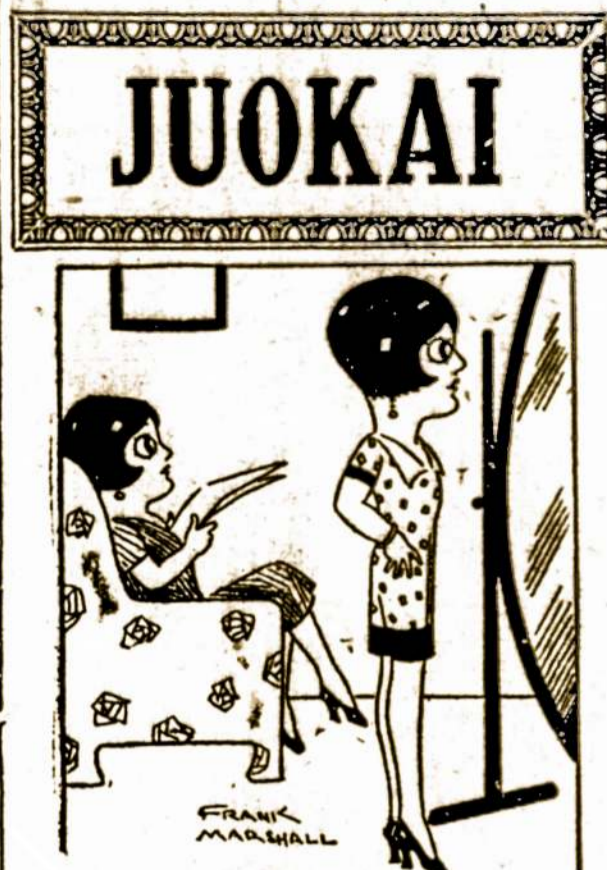
Vienas jau apysenis, diktas ponas suvis nesenai grįžo namo. Iykykis buvo vakare, vasarnamyje, prisiejo keliaut per nedidelį miškely.

Aš tave glėblyj pasmaugsiu. Reiškia, tu sutinki but mano žmona?... —Taip, mano mielas.

sia, įdomiai, nesijudinančiai: Mylintieji gimdytojai ties juo palenkė savo galvas...

Naujasai Stenli pasiruošė, privažiavo prie rubežiaus, nejauku: vėjas kaukia, švilpia, vilkai bėgioja, o už pabrėžinės linijos, —tai ne varpa šiuurši, ne malunas gaudžia, tai — raudonarvietis ant rubežiaus stovi, visiems kaisioja šautuvu į pilvą.

Sovnarkomas sėdi.—Ei, sarpnagas, ?... Brangūs skaitytojai, ar jūs nežinote?...

Trumpesnė—gražesnė

Motina—Man rodos, kad šis andarokas tau pertrumpas.

Valkijozas—Žinai, Jonai, vienas daiktas mums tikrai neduos jokio rupešio?...

RIALTO TEATRAS MILLBURY STREET. Gražūs, įdomūs paveikslai. Programos mainomas kasdien. Populiariskos kainos.

J. Naruševičius. Mokolai—1927 m.

A. Averčenko.

STENLI

Stovi kiemas; kieme miestas; ant mieto—mazgotė. Ar nepradėt iš pradžios pasakėlę sekt?

Sugirgždėjo paskutinės durys. Didelis, žemas kambaris... Sienos plieniniais lakštais nuklotos, su užtvirtinimais ant šonkaulio. Stalas, ant stalo—žvakutė...

DANTIS ištraukiami BE SKAUSMO. Zemos kainos — darbas, užtikrintas. Guminės "plates" — \$20.

LIETUVIŠKI MUZIKALIŠKI VEIKALAI ANT PIANO. Dabar. Buvo. 1. "LIETUVA BRANGI" 35c. 50c. 2. "KAS NURAMYS MAN SIRDELE" 35c. 50c.

ANDRESON AND PATTERSON Urminiai par davėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hires Root Beer, Cherry Smash.

LIETUVIŠKI VOLELIAI DEL PLAYER PIANO SU ŽODŽIAIS. 1. "PAS DARŽELI TRYS MERGELES" \$1.00. 2. "ESU ANT ŠIO SVIETO" 1.00.

